
9

Raad Buitenlandse Zaken en Peace Facility

Aan de orde is het **VAO Raad Buitenlandse Zaken en Peace Facility (AO d.d. 13/11)**.

De **voorzitter**:

Ik geef eerst het woord aan de heer Sjoerdsma van D66. Volgens mijn berichtgeving is hij de enige spreker.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Voorzitter. We hadden gisteren een algemeen overleg over de Raad Buitenlandse Zaken, maar ook over de verschrikkelijke situatie in Jemen en de rol die sommige landen, met name Saudi-Arabië, daarin spelen, en de kansen die er liggen om daar in de VN-Veiligheidsraad iets aan te doen. Ik denk dat we het momentum mee hebben nu de Amerikanen zijn gestopt met het in de lucht bijvullen van coalitievliegtuigen en nu verschillende lidstaten zelf ook hebben gepleit voor ofwel een wapenmoratorium ofwel een wapenembargo. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de oorlog in Jemen is uitgegroeid tot een van de grootste humanitaire crises van dit moment;

overwegende dat de door de OHCHR ingestelde Group of Eminent Experts on Yemen constateert dat Saudi-Arabië een onmiskenbaar aandeel heeft in de oorlog in Jemen en daarmee gepaard gaande ernstige mensenrechtenschendingen;

overwegende dat deze zelfde Group tevens de internationale gemeenschap, waaronder expliciet de Arabische Liga, aanbeveelt het leveren van wapens die in het conflict gebruikt kunnen worden te stoppen;

verzoekt de regering in de VN-Veiligheidsraad te pleiten voor een staakt-het-vuren in Jemen en een wapenembargo tegen Saudi-Arabië,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Sjoerdsma, Van Helvert, Voordewind, Ploumen, Karabulut en Van Ojik.

Zij krijgt nr. 1924 (21501-02).

Dank u wel. Ik zie geen vragen.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Ik kijk even of de minister meteen kan antwoorden. Hij wacht nog heel even op de motie, maar ik denk dat hij daarna meteen kan reageren. Dat is het geval.

De motie is nu onder de aandacht van de minister. Ik geef het woord aan de minister om zijn appreciatie te geven.

Minister **Blok**:

Dank u wel, voorzitter. De Nederlandse regering heeft grote zorgen over de situatie in Jemen. Het was mijn voorganger die de eerste initiatieven nam voor de expertgroep die ter plekke inspecties deed. Gelukkig hebben we recent weer voldoende steun weten te vergaren om die expertgroep door te laten gaan met zijn belangrijke werk. We hopen van harte dat het mogelijk zal zijn om te bereiken dat er allereerst een staakt-het-vuren en humanitaire toegang is en uiteindelijk natuurlijk een definitieve vredesoplossing.

Gisteren hebben we gesproken over de mogelijkheid van een oproep tot een wapenembargo. Ik heb goed gekeken naar de tekst van de motie van de heer Sjoerdsma en anderen. Die verwijst nadrukkelijk naar de uitspraken van die groep van eminent experts. Dat brengt er wat mij betreft een belangrijke balans in. Ik waardeer dat. Volgens mij heeft het debat van gisteren wat dat betreft het nodige toegevoegd. Dus als ik de motie zo mag uitleggen dat dit een oproep betreft langs de lijnen van de aanbeveling van de Group of Eminent Experts, die de internationale gemeenschap, met inbegrip van de landen van de Arabische Liga – dat weet de heer Sjoerdsma ook – oproept om zich te onthouden van het leveren van wapens die in Jemen kunnen worden ingezet, dan kan ik het oordeel over de motie aan de Kamer laten. Dit zeg ik mede tegen de achtergrond van het feit dat Nederland, zoals bekend, al een zeer restrictief wapenexportbeleid heeft.

De **voorzitter**:

Ik kijk even naar de heer Sjoerdsma als indiener. Kan de interpretatie van de minister zijn steun krijgen? Dan kan de motie "oordeel Kamer" krijgen.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik moet allereerst zeggen dat ik hier niet namens iedereen kan spreken. Het zal dus sowieso ... De heer Van Ojik zegt "probeer het maar", maar mijn ervaring is dat je dan in een heel ongemakkelijke situatie terechtkomt. Ik wil gewoon even kijken of ik de minister goed begrijp. Zegt hij dat, als het gaat om het leveren van wapens, hij het wil verbreden? Even voor de duidelijkheid. Er staat nu: een wapenembargo tegen Saudi-Arabië. Begrijp ik goed dat hij, verwijzend naar het rapport van de Group of Eminent Experts, zegt: het moet niet alleen gaan over Saudi-Arabië, maar over alle strijdende partijen? Zegt hij dus: we moeten er niet eentje uitlichten, maar we moeten ze er allemaal uitlichten, en daarbij moeten we dan de aanbeveling van de Group of Eminent Experts volgen over hoe dat te doen?

Minister **Blok**:

Zeker. Er wordt terecht verwezen naar het zeer kritische rapport van de eminent experts. Maar die wijzen ook op

wapenleveranties door alle betrokken partijen. Ik denk dat dat ook zuiver is. Vandaar dat ik erop wijs dat ik langs de lijn van de formulering van deze groep die oproep graag wil doen.

De voorzitter:

Ik kijk heel even weer naar de heer Sjoerdsma.

De heer Sjoerdsma (D66):

Voorzitter. Ik kan nu niet zeggen ... Mij klinkt het sympathiek in de oren, want het klinkt als een verbreding. Dat klinkt dus goed. Maar ik wil ook eventjes overleggen met mijn collega's die hier nog staan.

De voorzitter:

Dat snap ik.

De heer Sjoerdsma (D66):

Ik zie dit als een stap. We hebben volgens mij morgen nog een begrotingsoverleg. Ik wil proberen dat we dan ons oordeel over dit oordeel weer terug kunnen leggen, gezamenlijk.

De voorzitter:

Ik kijk ook even naar de minister. Als de interpretatie anders wordt, wat is dan uw appreciatie?

Minister Blok:

Ik heb nu geen andere interpretatie gehoord van de motie zoals die er ligt. Ik geef mijn interpretatie, waarbij ik aangeef: volgens mij geef ik langs deze route invulling aan het oordeel van het rapport van de eminent experts. Dus als ik de motie ook in lijn met dat rapport mag uitleggen — dat lijkt mij namelijk logisch — dan laat ik haar oordeel Kamer. Een andere uitleg heb ik niet voorhanden.

De voorzitter:

Dit is een beetje een wonderlijk proces, want ik zie nu twee mensen staan over dezelfde motie. Ik stel voor dat u even met elkaar de afstemming gaat zoeken, want het is lastig om dat via de interruptiemicrofoon te doen. De minister heeft aangegeven dat hij oordeel Kamer geeft als dit de interpretatie is. Daar wil ik het heel graag even bij laten.

Mevrouw Karabulut (SP):

Voorzitter, ik ben medeondertekenaar van deze motie en ik heb nog een vraag aan de minister.

De voorzitter:

Als het alleen een feitelijke vraag is, geef ik u zeker de gelegenheid. Als het een korte vraag is: gaat uw gang.

Mevrouw Karabulut (SP):

Het is gewoon een vraag over wat de minister zegt en over deze motie. Ik heb eigenlijk maar één simpele vraag, in lijn

met wat de heer Sjoerdsma inbracht: gaat de minister het verzoek zoals dat is geformuleerd door de Kamer uitvoeren?

Minister Blok:

Daar heb ik een heldere reactie op gegeven. Als ik dat kan doen met de teksten zoals gehanteerd in het rapport van de Group of Eminent Experts, is het oordeel Kamer en zal ik de motie dus uitvoeren.

Mevrouw Karabulut (SP):

Voorzitter ...

De voorzitter:

Nee, ik wil het daar graag bij laten. U heeft zich eerlijk gezegd ook niet ingeschreven voor dit VAO. Ik stel voor dat u dat met elkaar bespreekt. Er zijn meerdere indieners — ik zie de heer Van Ojik ook al staan — dus we houden het hier even bij.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Daarmee zijn we gekomen aan het einde van deze beraadslaging. We gaan morgenmiddag stemmen over de ingediende motie. Ik schors de vergadering voor een enkel moment.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.